

EILEAN HIORT

Bha aon sealladh r'a fhaicinn an Hiort nach fhaic neach an diugh. B' e sin an tigh san robh a' bhaintighearna Grange fad cheithir bliadhna mus deachaidh a cur do'n Eilean Sgiathanach far na chaochail i an 1745.

Bha uair trì seipeilean an Hiort roimh ám an Athleasachaidh coisrigte do Chrìosd, do Chalum Cille is do Bhrianan, ach chan eil gin aca am follais an diugh.

B' e cheud cheisdear Alasdair Buchan (1705-1730) agus beagan an déidh sin bha an t-Urr. Coinneach MacAmhlaidh, bràthair seanar Tighearna MhicAmhlaidh. Sgrìobh MacAmhlaidh so leabhar air Hiort a thug toileachas mór do'n Dotair MacIain ("MacIain Mór nan Cànan"). An 1822 chaidh Domhnallach na Tòiseachd do Hiort air son na ceud uaire. Ghabh an Dr. Domhnallach spéis mhór do'n eilean is chaidh e ann trì uairean eile. Chaidh e timchioll Alba cruinneachadh airgid air son eaglais is Mansa a thogail is an 1830 chunnaic e an t-Urr. Niall MacChoinnich 'na aoghaire air an eilean. Rinn an duine cothromach so fèum mhór air son crannchur an àite a leasachadh. Bha e 'na chleachdadh aig na firionnaich a bhith cruinneachadh gach latha chum obair a réiteach is theireadh iad "Pàrlamaid Hiort" ris a' choinneamh so. "An lìonmhorachd na comhairle tha tearuinnteachd." Bha an sgoil air a cumail gu dòigheil, is chunnaic sinn 17 an làthair latha a' cheasnachaidh.

Ach tha an tuineachas bha so seachad is tha a' chuid as motha de na h-eileanaich an ceann an cosnaidh an diugh ag obair air coille an Earraghaidheal.

Clann sgoile ann an Hiort.
Comhla riutha, tha am maighstir sgoile—Mgr. Moireach—athair
an Ard Mhgr. Sgoile a tha'n diugh ann am Portrigh.